

בפני כב' השופטת פנינה לוקיץ'

תובעות

1. אקו"ם, אגודות קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בישראל בע"מ
2. Societe des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de Musique

נגד

נתבעים

1. דאוד את נג'אר בע"מ
2. סלים דאוד, ת.ז. 042822221
3. נגאר יעקב, 020831855
4. נגאר בשארה, 020831871

פסק דין

בפני תביעה לתשלום פיצוי סטטוטורי בסך 80,000 ₪ בגין הפרת זכויות היוצרים של התובעות בארבע יצירות מוסיקליות וזאת בשל השמעתן בביצוע פומבי ללא קבלת רשיון כדין מהתובעות ביום 15.10.07 באולם אירועים באזור הצ'ק פוסט בחיפה שהיה ידוע בשם "אולמי דאוד נג'אר" (להלן: "האולם").

הצדדים הסמיכוני לפסוק בתביעה זו בהתאם לסעיף 79א' לחוק בתי המשפט, זאת לאחר הגשת תצהירי הצדדים וסיכומי טענותיהם.

העובדות שאינן במחלוקת

1. התובעות הינן בעלות זכויות יוצרים בארבע יצירות מוסיקליות שפורטו בנספח "ח" לכתב התביעה (להלן: "היצירות").

אמנם בכתב ההגנה כפרו הנתבעים 3-4 בזכויות התובעות ביצירות ובזכותן לנהל הליכים אלו, הרי שלאחר שהוצגו המסמכים המעגנים את זכויות התובעות, ולאור האמור בתצהירה של הגב' הדר מטעם התובעות (להלן: "תצהיר הדר"), לא חזרו הנתבעים על טענתם זו בסיכומיהם, וטוב שכך לאור העובדה כי לתובעות עומדת חזקת הבעלות (בהתאם לסעיף 9 לפקודת זכות יוצרים, 1924) חזקה שלא נסתרה על ידי הנתבעים.

2. התובעות מס' 1 (להלן: "אקו"ם") פועלת מכוח רשיון זמני שניתן לה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה") ואשר תנאיו נקבעו בהיתר מיום 28.12.04 אשר הוארך לאחרונה ביום 1.1.2009 (להלן: "ההיתר") ואשר העתק ממנו צורף לתצהיר גב' הדר.

3. ביום 15.10.07 התקיים באולם אירוע שבמהלכו השמיעו את היצירות. השמעת היצירות תועדה על ידי חוקר מטעם התובעות אשר הגיש תצהיר אליו צורפו קבצי הוידאו המתעדים את הארוע (להלן: "תצהיר גאנם"), וכן צורפה חוות דעת המזהה את היצירות המושמעות, את זהות המבצע ואת זהות היוצרים.

4. הנתבעת מס' 1 (להלן: "החברה") שהיתה במועדים הרלבנטיים לתביעה הבעלים, המחזיקה ומהפעילה של האולם, הינה חברת ניהול שהוקמה מכוח הסכם שותפות מיום 19.12.2005, בין חברה אחרת בשם "אולמות ומסעדות דאוד 2001 בע"מ" לבין הנתבעים 3-4, וזאת לצורך ניהול האולם.

החברה לא הסדירה, קודם להשמעת היצירות או לאחר מכן, את רשיון השימוש ביצירות, וזאת על אף שנשלחו לה מספר דרישות לעשות כן.

5. הנתבעים 2-4 הינם המנהלים הרשומים ובעלי המניות בחברה.

6. החברה הפסיקה את פעילותה בשל הפסדים וסכסוך שנתגלע בין הנתבעים 3-4 (להלן: "נגאר") לבין אביו של הנתבע מס' 2 (להלן: "עפיף") אשר נגאר טוענים כי היה הרוח החיה והמנהל בפועל של האולם. בין נגאר לעפיף נוהל הליך בורות באשר לפירוק השותפות בחברה, ובהתאם לפסק הבוררות, הנתבעים 3-4 הם הנושאים בכל חיוב שיטול, באם יוטל, בגין תביעה זו.

דו"ח רווח והפסד ששימש את הבורר בפסקו הינו לתקופה שהחל מיום 1.1.07 ועד ליום 15.11.07.

7. הנתבעים נתבעו על ידי גופים אחרים (המיוצגים על ידי אותו עו"ד המייצג את התובעות) בת.א. 670/08 (שלום חיפה).

(להלן: "ההליך הנוסף") בגין השמעת יצירה אחרת באותו אירוע שהתקיים באולם ביום 15.10.07 ובמסגרת הסכם פשרה שילמו הנתבעים לתובעים שם סך של 6,000 ש"ח.

המחלוקות בין הצדדים

8. החברה לא הגישה כתב הגנה מטעמה. בשלב הגשת התצהירים הגישו נגאר את תצהיריהם גם בשמה. נתבע מס' 2 הגיש כתב הגנה בו הכחיש את כל טענות התובעות והצטרף לטענות ההגנה של נגאר, אולם הוא לא התייצב להמשך ההליך המשפטי.

9. נגאר הגישו כתב הגנה ובו טענו טענות לרוב וכן הגישו בקשה למחיקה על הסף של התובענה מאחר וזו, לטענתם, הוגשה בניגוד להוראות הממונה על ההגבלים העסקיים שמכוון פועלת התובעת. בסיכומיהם זנחו נגאר חלק מטענות ההגנה (וחלק אחר טענו כלאחר יד) ולמעשה הם ממקדים את הגנתם בטיעונים הבאים:

א. היוצרים וההסכמים מכוחם הוגשה תביעה זו נערכו במדינות אויב (שלוש מהיצירות בלבנון והאחת במצרים) (אולם ביחס ליצור לבנוני)) ואין לאפשר לתובעות לאכוף זכות של נתין מדינת אויב בניגוד לפקודת המסחר עם אויב, 1939 האוסרת על סחר עם אויב.

ב. התובעות לא מילאו אחר הוראות הממונה, בכך שלא הודיעה, בד בבד עם הגשת התביעה על הסכמתה להפנות את המחלוקת לבוררות, וזאת בניגוד להוראת סעיף 5.6.3 להיתר.

ג. התובעות לא מילאו אחר הוראות הממונה בכך שלא שלחו התראות בהתאם להיתר שכן – ההתראה שנשלחה לחברה לא נשלחה בדואר רשום ואף לא למשרדה הרשום, וכן לא נשלחו כלל התראות לנתבעים 2-4 קודם להגשת התביעה.

ד. נגאר הינם בעלי מוסך שלא היו המנהלים בפועל של האולם ולא היו מודעים להשמעת יצירות ללא רשיון כדן. הנתבע 2 ואביו הם שניהלו את האולם והם היו בעלי הידע בניהולו.

ה. סכום הפיצוי, ככל שביהמ"ש יקבל את התביעה למרות כל האמור לעיל, צריך להיות אפסי שכן יש לפסוק פיצוי בגין הפרה אחת בלבד כאשר מדובר באותו האירוע כפי שנקבע ברע"א 4148/09 אק"ום נ' יום טוב חדד (30.7.09).

כמו כן יש להתחשב בעובדה כי המדובר בחברה שהיתה פעילה למשך תקופה לא ארוכה, כי מדובר באירוע בודד, וכי נגאר לא היו מודעים להפרה ופעלו בתום לב. כמו כן יש להתחשב בכך שרק בסמוך לאירוע הנתען החלו התובעות לאכוף את זכויותיהן ביצירות המושמעות במגזר הערבי, וכן כי התשלום עבור הזכויות מסתכם לסך של 180 ש"ח.

10. כנגד טענות נגאר משיבות התובעות כדלקמן:

א. מעבר לכך שהנתבעים לא הוכיחו שמקום מושבם של היוצרים הינו בלבנון כטענתם, הרי שאין לשאלה זו רלבנטיות מאחר והתובעת 2, שמקום מושבה בצרפת, היא בעלת זכויות היוצרים כאמור בתצהירה של הגב' הדר. מעבר לכך, גם עפ"י פקודת המסחר עם אויב, ככל שהוראותיה חלות, אין היא מביאה לדחיית התביעה אלא קובעת כי יש להעביר את הסכומים שייפסקו בגין נכסים של נתין מדינת אויב, ככל שתתקבל התביעה, צריכים להיות מועברים לאפוסטרופוס על נכסי האויב.

ב. התובעות מילאו אחר הוראות הממונה בכך שהודיעו, מספר פעמים במהלך ההליך המשפטי, כי הן מוכנות לפנות להליך של בוררות, ואין חובה על פי הוראות ההיתר כי הסכמה זו תינתן קודם להגשת התביעה.

ג. התובעות שלחו את דרישות התשלום בגין רשיון להשמעת היצירות לחברה ואין כל דרישה בהוראות ההיתר כי דרישה כזו תישלח בדואר רשום. באשר לנתבעים 2-4, אין כל דרישה כי התובעות יפנו אליהם קודם להגשת התביעה מאחר והם אינם בגדר "משתמש" כהגדרתו בהיתר. התביעה כנגד נתבעים אלו הוגשה מכוח אחריותם כאורגני החברה ולפיכך אין צורך לשלוח להם התראות אישיות קודם להגשת התביעה.

ד. טענת נגאר כי לא היו מעורבים בניהול האולם ומעורבותם התמצתה בהשכרת הנכס שבו נוהל האולם לחברה, עומדת בסתירה להוראות הסכם השותפות ולפסק הבוררות. כמו כן מעצם העובדה שנתבע 4 מגיש תצהיר עדות ראשית מטעם החברה יש ללמוד כי טענתו שאין לו כל מעורבות בניהול החברה משוללת כל בסיס.

ה. יש לקבוע סכום פיצוי ביחס לכל אחת מהיצירות שהושמעו באירוע ולעובדה שמדובר באירוע רציף אחד אין כל משמעות. מאחר וסכום הפיצוי הסטטוטורי הינו נמוך, אין מקום לפסוק סכום הנופל ממנו, על אף שאין מחלוקת כי לביהמ"ש סמכות לעשות כן. התובעות מפנות לפסק הדין שניתן בת.א. (מחוזי ב"ש) 1080/07 הפדרציה הישראלית לתקליטים וקלטות בע"מ נ' גני חוות לכיש בע"מ (3.12.09) שם נפסק סך של 80,000 ₪ בגין הפרת הזכויות בארבע יצירות (בצירוף הוצאות משפט גבוהות). התובעות מפנות לפסק הדין גם באשר לקביעות בנוגע לאחריות מנהלים.

ו. התובעות מבקשות כי ביהמ"ש יפסוק כנגד הנתבעים הוצאות תוך התחשבות באופן ניהול ההליך על ידם, לרבות העלאת טענות מטענות שונות, תוך "ירי לכל הכיוונים", בנסיין להתכחש לחבותם וכן הקשיים שהערימו בהשלמת ההליכים המקדמיים בגינם נדרשו התובעות להגיש בקשות, וכן לאור דחיית בקשתם לדחייה על הסף של התביעה.

11. לאחר עיון במכלול טענות הצדדים וכן בפסיקה אליה הפנו בסיכומיהם, אני קובעת כי על הנתבעים לשלם לתובעות את הסך של 30,000 ₪ בגין הפרת זכויות היוצרים ביצירות נשוא תביעה זו באירוע מיום 15.10.07.

בקביעת סכום זה התחשבתי במכלול הנסיבות כפי שפורטו בהרחבה בסיכומי הצדדים תוך אבחון השונה והדומה לפסיקות של בתי המשפט השונים אליהם הופנית. כמו כן התחשבתי באופן ניהול ההליך על ידי הצדדים והבקשות המקדמיות הרבות שהוגשו, וכן בעובדה שהנתבעים ניהלו הליך זה תוך פיזור טענות מטענות שונות (אשר חלקן הארי זנחו בסופו של יום), כאשר שיאה של התנהלות זו היה בהעלאת הטענה בסיכומיהם כי הם נשאו בפיצוי בגין הפרת הזכויות במסגרת ההליך הנוסף. טענה זו, אשר הצריכה את ביהמ"ש לעיין היטב במסמכים נוספים, חסרת כל בסיס לאור העובדה כי המדובר ביצירה שונה מאלו הכלולות בתביעה זו, וברי כי ב"כ הנתבעים מודע לכך היטב.

מעבר לסכום זה כל צד יישא בהוצאותיו.

אני מתנצלת בפני הצדדים על העיכוב במתן פסק הדין, חרף ההסדר הדיוני שנערך על מנת למנוע עיכוב נוסף, אולם מדובר בנסיבות שהיו בלתי צפויות לחלוטין ואשר בגינן רק כעת חזרתי לעבודה לאחר תקופה ממושכת. ניתן היום, כ"ח אייר תשע"א, 01 יוני 2011, בהעדר הצדדים.

פנינה לוקיץ